Implementacja i porównanie czasu działania algorytmów sortujących Mergesort i Quicksort

Autor: Zachariasz Jażdżewski

Opis projektu

Projekt polega na implementacji oraz porównaniu wydajności dwóch algorytmów sortujących - Merge Sort (sortowanie przez scalanie) oraz Quicksort (sortowanie szybkie) - na zbiorach liczb całkowitych. Program demonstracyjny demo.cpp pozwala użytkownikowi na:

- · Wczytanie zbioru danych z pliku tekstowego i wykonanie obu sortowań
- Wygenerowanie losowego zbioru danych i zapisanie go do pliku

Pprogram mierzy czas działania każdego z algorytmów z użyciem biblioteki chrono , a następnie zapisuje wyniki oraz posortowany zbiór danych do pliku wyjściowego.

Struktura projektu

```
/

├── mergesort.cpp # Implementacja funkcji mergeSort

├── quicksort.cpp # Implementacja funkcji quickSort

├── demo.cpp # Program demonstracyjny

├── report.md # Kod źródłowy sprawozdania w języku markdown

├── report.pdf # Sprawozdanie w formacie pdf

├── sets/ # Katalog dziesięciu zbiorów testowych

├── set_01.txt

├── set_02.txt

├── ...

└── outputs/ # Katalog plików wyjściowych

├── output_01.txt

├── output_02.txt

├── output_10.txt
```

Projekt nie wykorzystuje plików nagłówkowych. Wszystkie implementacje znajdują się w plikach .cpp . Aby umożliwić kompilatorowi dostęp do definicji algorytmów sortujących, pliki z algorytmami są bezpośrednio dołączone w demo.cpp .

Sposób uruchomienia

1. Kompilacja

```
g++ demo.cpp mergesort.cpp quicksort.cpp -o demo
```

2. Uruchomienie

Opis programu demo.cpp

Program udostępnia użytkownikowi prosty interfejs:

```
Choose mode:
1. Sort a dataset from a file
2. Generate random dataset and save to file
Enter choice (1 or 2):
```

Tryb 1: Sortowanie

1. Program pyta o nazwę pliku wejściowego

```
Enter input file name: example_input.txt
```

- 2. Wczytuje dane
- 3. Wykonuje oba sortowania (i mierzy ich czas)
- 4. Wyświetla czasy działania w terminalu

```
--- Sorting Completed ---
Merge Sort Time: 321 microseconds
Quick Sort Time: 123 microseconds
```

5. Pyta o nazwę pliku wyjściowego

```
Enter output file name: example_output.txt
```

6. Zapisuje w nim czas działania obu algorytmów oraz posortowane dane

```
Results written to "example_output.txt"

W takim formacie:

Merge Sort Time (microseconds): 321
Quick Sort Time (microseconds): 123

Sorted Data:
```

Tryb 2: Generowanie

1 2 3 ...

1. Program pyta o nazwę pliku wyjściowego oraz o wielkość generowanego zbioru

```
Enter output file name for generated set: generated_example.txt
Enter number of random integers to generate: 100
```

2. Zapisuje losowo wygenerowane dane do wskazanego pliku

Opis zestawów testowych

W katalogu sets znajduje się zestaw dziesięciu plików tekstowych zawierających testowe zbiory liczb do posortowania. Dane zostały przygotowane za pomocą skryptów w języku Python. Każdy zbiór ma swoją unikatową charakterystykę:

Nazwa pliku	Opis	Wielkość
set_01.txt	Mały zbiór w losowym porządku	50
set_02.txt	Duży zbiór w losowym porządku	10000
set_03.txt	Bardzo duży zbiór w losowym porządku	100000
set_04.txt	Posortowany zbiór	1000
set_05.txt	Posortowany odwrotnie zbiór	1000
set_06.txt	Prawie posortowany zbiór	1000
set_07.txt	Prawie posortowany odwrotnie zbiór	1000
set_08.txt	Posortowany zbiór z duplikatami	1000
set_09.txt	Wszystkie elementy takie same	1000
set_10.txt	Wielokrotne powtórzenie kilku unikatowych elementów	1000

Dzięki temu możemy przetestować różne sytuacje, w tym optymistyczne lub pesymistyczne dla obu algorytmów (jak np. posortowany zbiór dla algorytmu quicksort)

Metodologia

Każdy zestaw danych był testowany dla obu algorytmów, czas mierzony w mikrosekundach za pomocą biblioteki chrono , dzięki czemu możemy zobaczyć różnicę nawet przy tak małych zbiorach jak 50 elementów. Wyniki sortowań wraz z czasem działania obu algorytmów zostały zapisane do plików w katalogu outputs .

Analiza wyników

Podsumowanie wyników

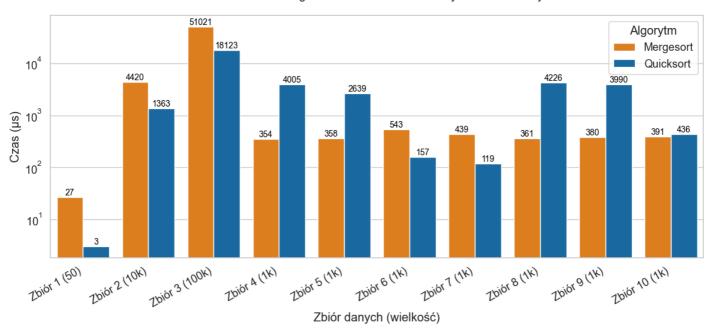
Poniższa tabela przedstawia czas działania algorytmów MergeSort i QuickSort dla zbiorów testowych:

Zbiór	Wielkość zbioru	Mergesort (µs)	Quicksort (µs)	Porównanie
1 (mały, losowy)	50	27	3	Quicksort 9× szybszy
2 (duży, losowy)	10 000	4 420	1 363	Quicksort 3.2× szybszy
3 (wielki, losowy)	100 000	51 021	18 123	Quicksort 2.8× szybszy
4 (posortowany)	1 000	354	4 005	Mergesort 11.3x szybszy
5 (odw. posortowany)	1 000	358	2 639	Mergesort 7.4× szybszy
6 (prawie posortowany)	1 000	543	157	Quicksort 3.5× szybszy

Zbiór	Wielkość zbioru	Mergesort (µs)	Quicksort (µs)	Porównanie
7 (prawie odw. posortowany)	1 000	439	119	Quicksort 3.7× szybszy
8 (duplikaty)	1 000	361	4 226	Mergesort 11.7× szybszy
9 (wszystkie identyczne)	1 000	380	3 990	Mergesort 10.5× szybszy
10 (kilka unikatowych)	1 000	391	436	Mergesort 1.1x szybszy

Wizualizacja

Czas działania Mergesort vs. Quicksort dla różnych zbiorów danych

Wnioski

1. Dane losowe (zestawy 1 - 3)

Quicksort jest znacznie szybszy niż mergesort w przypadku danych losowych.

2. Dane posortowane/odwrotnie posortowane (zestawy 4 i 5)

Widać katastrofalny spadek wydajności quicksort w porównaniu do mergesort. Jest to scenariusz pesymistyczny, gdzie złożoność quicksort spada do 0(n²).

3. Dane częściowo posortowane (zbiór 6 i 7)

Zaskakująco quicksort radzi sobie świetnie w porównaniu do mergesort (3.5x szybciej)

4. Dane z duplikatami (zbiory 8 - 10)

Mergesort świetnie zachowuje swoją złożoność 0(n log n) radzi sobie 10-12x szybciej od quicksort

Po naszych wynikach widać, że mergesort jest mocno stabilny. Wykazuje się bardzo stabilną złożonością niezależnie od "udziwnień" w zbiorach danych. Quicksort radzi sobie zdecydowanie lepiej w bardziej realistycznych scenariuszach, gdzie dane są losowe i jest ich dużo.

Quicksort jest zatem szybszy w typowych scenariuszach, lecz ryzykowny dla przypadków skrajnych, mergesort zaś zapewnia przewidywalność i stabilność kosztem nieco wolniejszego działania.